

Az érzelmi nevelés helyzete napjainkban

Az emberek cselekedeteit nagyon gyakran az érzelmek irányítják. Ezek lehetnek pozitívak, illetve negatívak. Pozitív érzelmi indíttatás hatására cselekszünk helyesen, negatív hatására pedig sokszor igazságtalanul, a helyzetet nem kellően mérlegelve. A rossz kedélyállapot, a pillanatnyi hangulat nem kellően megfontolt döntéseket hoz.

A pedagógusnak mindig higgadtnak kell lennie, nyugodt lelkiállapotban szabad csak döntést hoznia. Személyes ellenszenv, harag, megtorlási vágy cselekedeteit nem határozhatja meg. Mivel a tanulók könnyen átveszik a nevelők hangulatát, „viselkedés-módját”, nagyon kell ügyelnünk fellépésünkre. A mi feladatunk a tanulói személyiség fejlesztése. Nemcsak a cselekvéseknek, de az érzelmeknek is irányítói vagyunk. A gyermek érzelmeit csak a nyílt szívű pedagógussal osztja meg, akiről hiszi, hogy gondolatait, érzelemvilágát megérti. Sokat hallunk arról, hogy tanulóink gorombák, durvák, erőszakosak. Érzelemviláguk silány, nem kötődnek szorosan senkihez, felületes barátságok kötésére képesek csupán. Szóhasználatuk primitív, az egymásnak nyújtott tiszteletadás, udvarias magatartás kiveszőfélben van. Sajnos, ennek egy része így igaz, viszont van egy másik oldala is a dolognak.

A gyermekeket sokféle hatások érik. A sajtó, a tévé, a rádió hírei, az iskola, a szülői ház elvárásai, követelményei. A fiatalnak meg kell találnia helyét ebben a „zür-zavarban”, tudnia kell, hogy mikor, mit és hogyan cselekedjen. Csakhogy ez nem olyan egyszerű feladat. Miért? Mert a követelések, az elvárások, egyáltalán a jó és a rossz fogalma nem mindig és nem mindenütt egyforma. A gyermeket egyaránt nevei a szülő és a pedagógus. A két fél egységes nevelése azonban nincs mindig biztosítva. Sokszor a szülőknek egészen más elvárása, véleménye van bizonyos dolgokról, mint a nevelőnek. A gyermeki alkalmazkodás máris nehézségekbe ütközik. S akkor még nem említettem azt a nagyon sokféle családi viszonyt, körülményt, melyen néha még a kezdő osztályfőnök is nehezen igazodik el. (2., 3. házasság, nevelőapa, nevelőanya, féltestvér, mostohatestvér stb.) Gyakran merőben eltérő vérmérsékletű, gondolkodásmódú, korábban más-más nevelést kapott gyermekek kerülnek egy családba. Ilyen körülmények mellett nehezen képzelhető el egy egységes követelményrendszer kidolgozása, s annak ellenőrzése, betartása. S akkor még nem is említettem a mértéktelen alkoholfogyasztás okozta testi-lelki sérüléseket sem, mely sajnos egyre több család életét keseríti meg. Igen sok a hátrányos helyzetű, nehezen nevelhető, veszélyeztetett gyermek is. Mindez bizonyítja, mennyi feladat hárul a nevelőkre, s milyen nehézségeket kell leküzdenünk. Márpedig nekünk, nevelőknek egyetlen gyermek neveléséről sem szabad lemondanunk.

Gyermekeinkben sok a tudásvágy, szeretetigény. Kisebb korukban ragaszkodásukat őszintén kimutatják, szinte éheznek a szeretetre. Ezeket az alkalmakat nem szabad elmulasztanunk! Ha kisebb korban magunk mellé tudjuk őket állítani érzelmileg is, nagy a valószínűsége annak, hogy később, a serdülőkorban sem távolodnak el tőlünk. Rengeteg törődést, sok-sok külön beszélgetést igényelnek ezek a tanulók. Vannak érzelmeik, problémáik is bőven, de sajnos, sokszor egyre több család életét keseríti meg. Így nem csoda, ha bizalmatlanabbak, mint társaik. Saját tapasztalatom, mennyire éhesen szívják magukba a nemes, tiszta emberi érzéseket, gondolatokat ezek a tanulók. Bátran állíthatom, hogy minden nevelő munkája csak akkor lehet igazán sikeres, ha a tanulók érzelmeire tud hatni személyével, gondolkodásmódjával, viselkedésével. Ha gyermekeink jó része érzelmileg sivár, az nem az ő hibájuk, s mi nagyon sokat tehetünk annak érdekében, hogy ez ne legyen megváltoztathatatlan állapot! Az érzelmek kialakítása, fejlesztése ezért igen fontos feladat számunkra.